מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לתרגל ביטוי מחשבות ורגשות בכתיבה קצרה וממוקדת
- לפתח אוצר מילים ומודעות לשונית
- לחזק מיומנויות של אחריות אישית וחשיבה אזרחית
- להתרגל לרפלקציה עצמית על תהליך הלמידה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – פרק 1 • חוסן אישי – הבנת המושג

1. א – היכולת להתמודד עם קושי ולהתאושש ממנו
2. א – מה נותן כוח, מה מקשה ומה עוזר
3. א – תמיכה ממשפחה או חברים

חלק ב' – פרק 1 • חוסן אישי – זיהוי קשיים ודרכי התמודדות

1. לא נכון – חוסן הוא היכולת להתמודד עם קושי ולהתאושש ממנו, ולא העדר קושי.
2. נכון – לכל אחד ואחת יכולים להיות מקורות כוח אישיים משלהם, כמו תחביב, משפחה או חברים.

חלק ג' – פרק 1 • חוסן אישי – יישום בדוגמאות

1. חבר, חברה או מבוגר קרוב
2. כוח

חלק ד' – פרק 1 • חוסן אישי – התאמה בין קושי לדרך התמודדות

1. 1 – ב (לתכנן ללמוד אחרת בפעם הבאה)
2. 2 – ג (לדבר ולהקשיב גם לצד השני)
3. 3 – ד (לנשום עמוק ולהתכונן מראש)
4. 4 – א (לפנות למישהו קרוב ולשתף)

חלק ה' – פרק 2 • בחירות ואחריות ציבורית – הכרות עם המושגים

1. א – לייצג את דעות ורצונות הכיתה
2. א – יכולת להקשיב לאחרים

חלק ו' – פרק 2 • בחירות ואחריות ציבורית – הבנה ויסודות

1. לא נכון – נציג/ה אמור/ה לייצג את כל הכיתה, לא רק קבוצה מסוימת
2. נכון – אחריות ציבורית קשורה לדאגה לקבוצה כולה

חלק ז' – פרק 2 • בחירות ואחריות ציבורית – השלמה והתאמה

1. צרכים
2. אני

חלק ח' – פרק 2 • בחירות ואחריות ציבורית – התאמת תכונות

1. 1 – ג (דואג/ת לבצע את מה שהבטיח/ה)
2. 2 – ה (שומע/ת את דעות אחרים לפני החלטה)
3. 3 – ד (מתייחס/ת לכולם באופן שווה)
4. 4 – ב (מציע/ה פתרונות בעצמו/ה)
5. 5 – א (עומד/ת מאחורי מה שאומר/ת)

חלק ט' – פרק 3 • אחריות אישית – הבנת המושג

1. לא נכון – אחריות אישית היא להודות בטעות שלי ולא להעביר את האשמה לאחרים
2. נכון – זהו החלק המרכזי בלקיחת אחריות - הודאה ותיקון
3. לא נכון – אחריות נוגעת גם ליחסים עם חברים, לסביבה הכיתתית ולהתנהגות יומיומית
4. נכון – גם פעולות קטנות ויומיומיות הן ביטוי לאחריות אישית

חלק י' – פרק 3 • אחריות אישית – השלמת משפטים

1. אחריות
2. ניסיון
3. מודיע
4. תפקיד

חלק י״א – פרק 3 • אחריות אישית – כתיבה ומחשבה

1. משפט אישי המתאר מצב קונקרטי בו התלמיד/ה בוחר/ת לקחת אחריות, למשל הודאה בטעות או עמידה בהתחייבות
2. תיאור מצב עם שתי אפשרויות התנהגות ברורות, והסבר מה ההבדל ביניהן
3. הסבר שמתייחס לבניית אמון, הרגל והתנהגות עקבית לאורך זמן
4. שתי דוגמאות קונקרטיות ומציאותיות מחיי היומיום בכיתה

חלק י״ב – פרק 4 • מילה של היום (לשון) – היכרות עם המושגים

1. א – מילים מאותו שורש
2. ב – דבר שקופץ לי לראש כשחושבים על המילה
3. ב – שהמילה תשתלב בצורה נכונה ומובנת
4. א – כתיבה, מכתב, כתב

חלק י״ג – פרק 4 • מילה של היום (לשון) – תרגול והשלמה

1. בית ספר / מכללה / לימודים
2. שמחה
3. מכתב

חלק י״ד – פרק 4 • מילה של היום (לשון) – התאמה

1 – ג (שמחה, משמח, שימח)
2 – ד (כתיבה, מכתב, כתוב)
3 – ב (לימוד, תלמיד, מלומד)
4 – א (חברות, התחבר, חברה)

חלק ט״ו – פרק 4 • מילה של היום (לשון) – יישום וכתיבה

1. לא נכון – אסוציאציה היא קישור חופשי של רעיון, לא בהכרח מאותו שורש
2. נכון – כך רואים שהמילה נלמדה ולא רק הועתקה
3. לא נכון – הן חולקות שורש אך יכולות להיות בצורות שונות (שם עצם, פועל, שם תואר)

חלק ט״ז – פרק 5 • מילה חדשה (עולים ושפה) – הכרת המבנה

1. א – המילה, בשפה שלי, משפט קצר
2. א – כדי לזכור את המילה בהקשר ולדעת להשתמש בה

חלק י״ז – פרק 5 • מילה חדשה (עולים ושפה) – התאמה ומילוי

1. לא נכון – בתבנית יש גם מקום לכתוב את המילה בשפה של העולה/ה, כדי לחבר בין השפות.
2. נכון – זו בדיוק מטרת התבנית - קליטת שפה דרך דוגמה אישית.

חלק י״ח – פרק 5 • מילה חדשה (עולים ושפה) – התאמת מילים נפוצות

1 – ג (כלי תחבורה ציבורי)
2 – ד (חדר שבו לומדים בבית הספר)
3 – ב (האדם שמלמד בכיתה)
4 – א (מישהו שאוהבים ומבלים איתו)

חלק י״ט – פרק 5 • מילה חדשה (עולים ושפה) – השלמת משפטים

1. משפט
2. שפה

חלק כ׳ – פרק 6 • משוב ורפלקציה – מה זה פתק יציאה

1. ג – בסוף השיעור
2. ב – שלושה
3. ב – מה לא ברור לי
4. ב – לתת משוב על השיעור

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שתי מילים רלוונטיות עם הסבר קצר ומשפט
- משפט ברור הממחיש מצב של אחריות אישית מחיי התלמיד/ה
- תיאור קושי אמיתי ודרך התמודדות הגיונית

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת לשלושה מפגשים: חוסן ואחריות, לשון ושפה, משוב ורפלקציה
- לתלמידים מתקשים אפשר לתת משפטי פתיחה מוכנים להשלמה
- לתלמידים מתקדמים אפשר לבקש לכתוב שתי דוגמאות לכל סעיף במקום אחת
- בסיום כל פרק אפשר לקיים שיתוף קצר בכיתה בעל פה, בדומה לדיון סביב הלוח

חוברת תרגול – לוח שיתופי כיתתי

לוח שיתופי כיתתי

חט״ב · עולים חדשים

תוכן החוברת

1. פרק 1 – חוסן אישי
2. פרק 2 – בחירות ואחריות ציבורית
3. פרק 3 – אחריות אישית
4. פרק 4 – מילה של היום (לשון)
5. פרק 5 – מילה חדשה (עולים ושפה)
6. פרק 6 – משוב ורפלקציה

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – לוח שיתופי כיתתי

חוברת התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בכל פרק יש שאלות קצרות. כותבים תשובה קצרה וברורה. אפשר לדבר עם חבר או חברה על התשובות.

📖 מילון קטן:

חוסן	היכולת להתמודד עם קושי ולהמשיך הלאה
אחריות אישית	לקיחת בעלות על מעשים והחלטות שלי
נציג/ה כיתתי	תלמיד/ה שנבחר/ת לייצג את הכיתה
משפחת מילים	מילים שנבנות מאותו שורש
אסוציאציה	מילה או רעיון שעולים בי כשאני שומע/ת מילה אחרת
עולה חדש/ה	מי שהגיע/ה לארץ ולומד/ת שפה חדשה
פתק יציאה	משפט קצר שמסכם מה למדתי בסוף שיעור
רפלקציה	חשיבה והסתכלות על התהליך שעברתי
אחריות ציבורית	דאגה לטובת הקבוצה או הכיתה כולה

1 חלק א' – פרק 1 • חוסן אישי – הבנת המושג

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המשמעות של המילה חוסן?

א) היכולת להתמודד עם קושי ולהתאושש ממנו ב) להיות תמיד שמח ולא לחוות קשיים

ג) להתעלם מכל בעיה שמופיעה ד) להיות הכי חזק בכיתה

2. בתבנית "חוסן" בלוח השיתופי, התלמידים מתבקשים לכתוב על:

א) מה נותן כוח, מה מקשה ומה עוזר ב) רק על ההישגים שלהם ג) רק על בעיות שיש להם

ד) מה שהמורה אוהבת לשמוע

3. דוגמה למקור כוח יכולה להיות:

א) תמיכה ממשפחה או חברים ב) הסתרת הרגשות שלי ג) ויתור מראש על ניסיון

ד) התעלמות מהבעיה

2 חלק ב' – פרק 1 • חוסן אישי – זיהוי קשיים ודרכי התמודדות

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	חוסן אישי פירושו שלעולם לא מרגישים קושי.	☐	☐
2	מקורות הכוח יכולים להיות שונים מאדם לאדם אחד.	☐	☐

3 חלק ג׳ – פרק 1 • חוסן אישי – יישום בדוגמאות

השלימו את המילה החסרה.

1. כשיש לי קושי, לפעמים עוזר לי לדבר עם _____ שאני סומך/ת עליו/ה.

2. תחביב כמו ספורט או מוזיקה יכול לתת לי _____ בזמנים קשים.

4 חלק ד׳ – פרק 1 • חוסן אישי – התאמה בין קושי לדרך התמודדות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כישלון במבחן	___	**א.** לפנות למישהו קרוב ולשתף
2. ריב עם חבר או חברה	___	**ב.** לתכנן ללמוד אחרת בפעם הבאה
3. לחץ לפני הצגה בכיתה	___	**ג.** לדבר ולהקשיב גם לצד השני
4. תחושת בדידות	___	**ד.** לנשום עמוק ולהתכונן מראש

5 חלק ה׳ – פרק 2 • בחירות ואחריות ציבורית – הכרות עם המושגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בשביל מה בוחרים נציג/ה לכיתה?

(א) לייצג את דעות ורצונות הכיתה (ב) לקבל ציונים גבוהים יותר (ג) לקבוע את מערכת השעות לבד

(ד) להחליף את המורה

2. איזו תכונה חשובה במיוחד לנציג/ה כיתתי/ת?

(א) יכולת להקשיב לאחרים (ב) להיות הכי חזק/ה בכיתה (ג) לדבר הכי הרבה (ד) להתעלם מבעיות

6 חלק ו׳ – פרק 2 • בחירות ואחריות ציבורית – הבנה ויסודות

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	נציג/ה כיתתי/ת צריך/ה לדאוג רק לחברים הכי קרובים שלו/ה	☐	☐
2	אחריות ציבורית פירושה לדאוג לטובת הכלל ולא רק לעצמי	☐	☐

7 חלק ז׳ – פרק 2 • בחירות ואחריות ציבורית – השלמה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. נציג/ה כיתתי/ת צריך/ה להקשיב ל _____ של בני הכיתה

2. אני לוקח/ת אחריות כש _____ עוזר/ת לפתור בעיה בכיתה

8 חלק ח׳ – פרק 2 • בחירות ואחריות ציבורית – התאמת תכונות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אחריות	___	**א.** עומד/ת מאחורי מה שאומר/ת
2. הקשבה	___	**ב.** מציע/ה פתרונות בעצמו/ה
3. הוגנות	___	**ג.** דואג/ת לבצע את מה שהבטיח/ה
4. יוזמה	___	**ד.** מתייחס/ת לכולם באופן שווה
5. אמינות	___	**ה.** שומע/ת את דעות אחרים לפני החלטה

9 חלק ט' – פרק 3 • אחריות אישית – הבנת המושג

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	אחריות אישית פירושה להאשים אחרים כשמשהו משתבש	☐	☐
2	כשתלמיד/ה לוקח/ת אחריות הוא/היא מודה בטעות ומנסה לתקן אותה	☐	☐
3	אחריות אישית קשורה רק למטלות ולציונים בבית הספר	☐	☐
4	אפשר לקחת אחריות גם על דברים קטנים, כמו לשמור על הכיתה נקייה	☐	☐

10 חלק י' – פרק 3 • אחריות אישית – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. כשתלמיד שבר משהו בכיתה וסיפר על כך למורה, הוא הפגין _____ אישית

2. לקיחת אחריות כוללת הודאה בטעות ו _____ לתקן אותה

3. כשעבודה קבוצתית לא הושלמה בזמן, תלמיד אחראי _____ למורה במקום להסתיר את זה

4. תלמיד שממונה על תפקיד כיתתי כמו תורן, דואג שה _____ יתבצע כמו שצריך

11 חלק י"א – פרק 3 • אחריות אישית – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו משפט המשלים: אני לוקח/ת אחריות כש...

2. תארו מצב כיתתי שבו תלמיד יכול לבחור בין לקיחת אחריות לבין הטלת אשמה על מישהו אחר

3. הסבירו מדוע חשוב לקחת אחריות גם על טעויות קטנות ולא רק על טעויות גדולות

4. כתבו שתי דוגמאות לאחריות אישית מחיי הכיתה שלכם

12 חלק י"ב – פרק 4 • מילה של היום (לשון) – היכרות עם המושגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. משפחת מילים = מילים עם...

(א) מילים מאותו שורש (ב) מילים מחורזות (ג) מילים באותה שפה (ד) מילים נרדפות בלבד

2. אסוציאציה היא...

(א) תרגום המילה (ב) דבר שקופץ לי לראש כשחושבים על המילה (ג) הפכה של המילה

(ד) הברה ראשונה במילה

3. משפט טוב הוא...

(א) שהמשפט יהיה ארוך ככל האפשר (ב) שהמילה תשתלב בצורה נכונה ומובנת (ג) שלא יהיה בו פועל

(ד) שהמשפט יחרוז

4. איזו משפחת מילים נכונה לשורש כ.ת.ב?

(א) כתיבה, מכתב, כתב (ב) ספר, עיפרון, דף (ג) קורא, קריאה, ספרייה (ד) שולחן, כיסא, לוח

13 חלק י"ג – פרק 4 • מילה של היום (לשון) – תרגול והשלמה

השלימו את המילה החסרה.

1. מהשורש ל.מ.ד אפשר ליצור את המילה _____ (מקום שבו לומדים)

2. השלימו משפט עם המילה "שמחה": בחגיגת יום ההולדת שררה _____ גדולה

3. מילה ממשפחת המילים של "כתב": מ_____ (דבר שכותבים ושולחים)

14 חלק י"ד – פרק 4 • מילה של היום (לשון) – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שמח	___	**א.** חברות, התחבר, חברה
2. כתב	___	**ב.** לימוד, תלמיד, מלומד
3. למד	___	**ג.** שמחה, משמח, שימח

4. חבר	___	**ד.** כתיבה, מכתב, כתוב

15 חלק ט"ו – פרק 4 • מילה של היום (לשון) – יישום וכתיבה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	אסוציאציה חייבת להיות מילה מאותו שורש של המילה הנתונה	☐	☐
2	משפט לדוגמה צריך להראות שמבינים את משמעות המילה בהקשר	☐	☐
3	כל המילים במשפחת מילים חייבות להיכתב באותה צורה דקדוקית	☐	☐

16 חלק ט"ז – פרק 5 • מילה חדשה (עולים ושפה) – הכרת המבנה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה כותבים בפתק של מילה חדשה?

(א) המילה, בשפה שלי, משפט קצר (ב) המילה, חרוז, ציור (ג) תרגום, הגדרה מהמילון, שורש

(ד) אות, ניקוד, שורש

2. למה כותבים משפט עם המילה?

(א) כדי לזכור את המילה בהקשר ולדעת להשתמש בה (ב) כדי למלא מקום בפתק

(ג) כדי להקשות על התלמידים (ד) כדי להחליף את התרגום לגמרי

17 חלק י"ז – פרק 5 • מילה חדשה (עולים ושפה) – התאמה ומילוי

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בתבנית מבקשים לכתוב את המילה החדשה בעברית בלבד, בלי לציין אותה בשפה של העולה/ה.	☐	☐
2	מטרת התרגיל היא לעזור לתלמידים עולים לקלוט מילים חדשות בעברית ולהשתמש בהן במשפט.	☐	☐

18 חלק י"ח – פרק 5 • מילה חדשה (עולים ושפה) – התאמת מילים נפוצות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אוטובוס	___	**א.** מישהו שאוהבים ומבלים איתו
2. כיתה	___	**ב.** האדם שמלמד בכיתה
3. מורה/ה	___	**ג.** כלי תחבורה ציבורי
4. חבר/ה	___	**ד.** חדר שבו לומדים בבית הספר

19 חלק י"ט – פרק 5 • מילה חדשה (עולים ושפה) – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. אחרי שלומדים מילה חדשה, כדאי לכתוב איתה _____ קצר כדי לזכור אותה.

2. כשעולים חדשים לומדים מילה בעברית, כדאי לכתוב אותה גם ב _____ שלהם כדי להבין את המשמעות.

20 חלק כ' – פרק 6 • משוב ורפלקציה – מה זה פתק יציאה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מתי כותבים פתק יציאה?

א) בתחילת השיעור ב) באמצע השיעור ג) בסוף השיעור ד) בהפסקה

2. כמה חלקים יש בפתק?

א) שניים ב) שלושה ג) ארבעה ד) חמישה

3. אחד מהחלקים בפתק יציאה הוא:

א) מה אכלתי ב) מה לא ברור לי ג) מה שם המורה ד) איפה אני יושב

4. למה כותבים פתק יציאה?

א) לבדוק ציונים ב) לתת משוב על השיעור ג) לכתוב שיעורי בית ד) לשחק משחק

כרטיס יציאה

אילו שתי מילים חדשות למדתי בפרק הלשון והעולים?

_____

_____

מה המשפט שהכי מייצג אותי בנושא אחריות אישית?

_____

_____

איזה קושי בתרגול הזה גרם לי להתאמץ, ואיך התמודדתי?

_____

_____

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️